

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120373177
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:6120373177.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpenému advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária GOLIÁŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, proti žalovanej: A. B., nar. X.XX.XXXX, adresa C., D. E. F. XX, o zaplatenie 12.877,54 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 27Csp/5/2021-105 zo dňa 22.11.2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie žalovanej proti zamietajúcemu výroku II. napadnutého rozsudku **o d m i e t a .**

Vo vyhovujúcom výroku I. včítane závislého výroku III. o náhrade trov konania napadnutý rozsudok **z r u š u j e** a v zrušenom rozsahu **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd čiastočne vyhovel žalobe žalobcu, keď vo výroku rozhodol nasledovne:

- I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 8.296,93 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 6.725,23 € od 05.08.2020 do zaplatenia, všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.
- III. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 28,8%.

Pri rozhodovaní prvoinštančný súd vychádzal zo skutkového stavu ako ho ustálil z vykonaného dokazovania, keď ustálil, že strany uzatvorili dňa 5.6.2014 úverovú zmluvu, ktorú za žalobcu podpísala ním poverená pracovníčka. Na základe úverovej zmluvy poskytol žalobca žalovanej dňa 9.6.2014 sumu 7.000,- €. V zmysle úverovej zmluvy sa žalovaná zaviazala zaplatiť 84 splátok po 170,52 €, spolu 14.323,68 €. Prvá splátka bola splatná 12.7.2014, nasledujúce splátky boli splatné vždy 15. dňa v mesiaci a konečná splatnosť úveru bola 84 mesiacov od poskytnutia úveru, t. j. 15.6.2021. Ročná úroková sadzba 23,09%, RPMN 26% a priemerná RPMN 11,89%. V zmluve sa uvádza osobný stav žalovanej rozvedená, druh bývania vlastný dom/byt, od 05/2008 je podnikateľkou v RESET - MB s.r.o., má 3 vyživovacie povinnosti a čistý mesačný príjem 1.586,- €.

Súd prvej inštancie zistil, že žalovaná zaplatila žalobcovi od 8.7.2014 do 10.2.2015 sumu 839,04 €. V omeškaní bola už od druhej splátky. Ďalšiu splátku nezaplatila, až dňa 22.7.2015 vo výške 60,- € a následne zaplatila 7 splátok po 50,- €, prvú zaplatila dňa 25.8.2015 a poslednú 26.2.2016, spolu 410,- € a celkovo zaplatila 1.249,04 €. Žalobca do zosplatnenia predpisoval splátky po 170,52 € mesačne.

V dohode o urovaní, ktorú strany sporu podpísali dňa 14.8.2015, sa dohodli na mimosúdnom urovaní všetkých vzájomných vzťahov vzniknutých z predmetnej úverovej zmluvy. Zároveň sa zaviazali, že si voči sebe nebudú uplatňovať z titulu tejto úverovej zmluvy žiadne nároky a pohľadávky, ktoré zanikajú uzatvorením tejto dohody. Žalovaná uznala sumu 8.706,93 €, ktorá je tvorená neuhradenou časťou istiny a úrokov úveru a zaviazala sa zaplatiť ju tak, že do 25.7.2015 zaplatí sumu 56,93 € a zvyšok 8.700,00 € v mesačných splátkach po 50,- € pod následkom straty výhody splátok.

Žalobca úver zosplatnil dňa 20.7.2020 a od 5.8.2020 sa domáha zaplataenie úroku z omeškania 5% ročne z nezaplataenej istiny 6.725,23 € do zaplataenia a zmluvného úroku do zosplatnenia vo výške 6.152,31 €. Žalobca predžalobnou výzvou zo dňa 24.7.2020 vyzval žalovanú na zaplataenie sumy 8.356,93 € z titulu Dohody o urovaní zo dňa 14.8.2015.

Žalovaná nerozporovala uzatvorenie Dohody o urovaní dňa 14.8.2015, zosplatnenie úveru 20.7.2020, prehľad zaplataených splátok do podania žaloby, odoslanie výzvy zo dňa 24.7.2020, preto súd považuje toto skutkové tvrdenia za nesporné v zmysle § 151 ods. 1 CSP (skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné).

Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 52 ods. 1 a 2 § 565, § 585 ods. 1 a 3, § 100, § 101, § 103, § 110 ods. 1 veta druhá, § 517 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej aj len OZ), ako i § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

Prvoinštančný súd skonštatoval, že zmluvný vzťah účastníkov bol pôvodne založený na základe predmetnej zmluvy o úvere zo dňa 5.6.2014, ktorá spadala pod úpravu Zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť z titulu poskytnutého úveru sumu 14.323,68 € v splátkach po 170,52 € od 12.7.2014 do 15.6.2021. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná riadne úver nesplácala a z prehľadu splátok je preukázané, že žalovaná zaplatila žalobcovi od 8.7.2014 do 10.2.2015 sumu 839,04 €. V omeškani bola už od druhej splátky. Následne uzatvorili strany sporu Dohodu o urovaní dňa 14.8.2015, ktorou bol nahradený doterajší záväzok z predmetnej úverovej zmluvy novým záväzkom. Žalovaná uznala dlh, čo do dôvodu a výšky a zaviazala sa zaplatiť sumu 8.706,93 € v mesačných splátkach po 50,- €, ktorá predstavuje dlžnú istinu s úrokmi. Žalovaná nesporeovala, a ani neuviedla žiadne skutkové tvrdenia k predloženej Dohode o urovaní. Z prehľadu splátok je preukázané, že po uzatvorení Dohody o urovaní zaplatila v zmysle tejto dohody dňa 22.7.2015 sumu 60,- € a následne zaplatila 7 splátok po 50,- €, prvú zaplatila dňa 25.8.2015 a poslednú 26.2.2016, spolu 410,- €. V omeškani s celým dlhom je od 26.3.2016, kedy sa nezaplataením dohodnutej splátky v zmysle uzatvorenej Dohody o urovaní zosplatnil celý dlh, teda suma 8.296,93 € (8.706,93 € - 410,00 €). Zosplatnenie pôvodného úveru žalobcom dňa 20.7.2020 je neplatné, nakoľko nie je možné zosplatniť záväzok, ktorý zanikol uzatvorením dohody o urovaní. Z týchto dôvodov prvoinštančný súd žalobe čiastočne vyhovel v časti nezaplataenej istiny s úrokmi spolu vo výške 8.296,93 € a priznal i 5% ročný úrok z omeškania viazaný žalobou z istiny 6.725,23 € od 5.8.2020 do zaplataenia, nakoľko si ho žalobca uplatnil v súlade s citovanými ustanoveniami a vo zvyšku súd žalobu zamietol.

Prvoinštančný súd uviedol, že uznaním pohľadávky dlžníkom čo do dôvodu a výšky, ako to bolo v tomto prípade, sa mení premlčacia doba z pôvodných 3 rokov na 10 rokov v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žaloba podaná dňa 2.9.2020 bola podaná na súde včas, nakoľko žalovaná uznala nepremičaný dlh dňa 14.8.2015, pričom bolo dohodnuté plnenie v splátkach k 25. dňu v mesiaci. Lehota 10 rokov plynie od splatnosti jednotlivých splátok a po zosplatnení dlhu začala plynúť dňa 26.3.2016. K návrhu žalovanej, aby súd pribral do konania prokurátora uvádol, že žiadne ustanovenie CSP takýto postup súdu neumožňuje, preto sa súd týmto návrhom nezaoberal. Čo sa týka námietok žalovanej k úverovej zmluve, ktorá neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti a preto má byť bezúročná a bez poplatkov, súd uvádol, že táto zmluva zanikla podpisom Dohody o urovaní, preto nie je dôvod, aby sa súd vysporiadaval s jednotlivými námietkami žalovanej z dôvodu nadbytočnosti.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania s použitím § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 CSP súd prvej inštancie vychádzal z rozhodnutia vo veci samej, kde sa žalobca domáhal zaplataenia istiny 12.877,54 €. Žalobca bol v konaní čiastočne úspešný v istine 8.296,93 € a žalovaná bol úspešná v zostávajúcej časti uplatneného nároku, ktorý bol zamietnutý, t. j. v sume 4.580,61 €. Žalobca bol v konaní úspešný v 64,4%, a žalovaná bola úspešná v 35,6%. Žalobca mal celkový úspech v konaní vo výške 28,8% (64,4% - 35,6%). O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Proti tomuto rozsudku, podľa obsahu podaného odvolania v celom rozsahu, podala odvolanie žalovaná, pričom formálne uplatnila odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f), g) a h) CSP a domáhala sa, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Odvolateľka uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné, zjavne neodôvodnené, neprímerane prísne, nevyvážené a nezohľadňujúce argumenty, ani okolnosti predmetnej veci, pričom je príliš formalistické, trpí vadami a závery sú extrémne nekonzistentné s tým, že odôvodnenie nespĺňa zákonom stanovené podmienky s odkazom na judikatúru Ústavného súdu SR. Následne poukázala na znenie čl. 152 ods. 4, 154c ods. 1 Ústavy SR, čl. 19 ods. 1 zmluvy o Európskej únii, čl. 47 Charty základných práv Európskej únie. Odkázala tiež na rozhodnutia IV.ÚS 1/07, I.ÚS 57/07, IV.ÚS 182/07 a zdôraznila, že Ústavný súd SR pri svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, pričom pri interpretácii a aplikácii právnych predpisov vychádza zo zmyslu a účelu príslušnej právnej normy a dbá o to, aby prijaté riešenie bolo akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti. Uviedla, že okresný súd na základe nedostatočne vykonaného dokazovania skutkovými a právnymi zisteniami došiel k extrémnemu nesúladu (I.ÚS 402/08) a hodnotenie dôkazov nemá racionálny základ, že súd neprihliadol na vzájomné vzťahy jednotlivých do úvahy pripadajúcich argumentov a ich úlohu v konkrétnom prípade nevyvážil s ohľadom a špecifikum danej veci, pričom kritériá iba mechanicky aplikoval (I.ÚS 243/07). Okresný súd v rozhodnutí nerešpektoval kogentné normy, pričom zvolená interpretácia je v extrémnom rozpore s prioritami spravodlivosti. Výklad a aplikácia právnych predpisov je v extrémnom nesúlade a odkláňa sa od ustálenej judikatúry bez toho, aby tento odklon bol dostatočne zdôvodnený. Odvolateľka tiež zdôraznila, že je vo vzťahu k žalovanému spotrebiteľ a súd je povinný poskytnúť jej ochranu ako slabšej strane sporu z úradnej povinnosti. Podľa Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách členské štáty musia zabezpečiť aj aby do zmluvy neboli zahrnuté nekalé podmienky, najmä preto, že táto smernica platí tiež pre obchody, podnikania alebo profesie verejného charakteru. Zdôraznila, že súd by mal mať na zreteli základný účel konania – poskytnutie spravodlivej ochrany subjektívnym právam účastníkov s tým, že ústavné články o súdnej ochrane čl. 46 a nasl. a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spolu s Občianskym súdnym poriadkom predstavujú všeobecné požiadavky spravodlivosti. Odkázala na záver českého ústavného súdu, ktorý v jednom zo svojich nálezov uviedol, že súd musí rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Pokračovala, že úlohou súdu je ex offo skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok a rozpor s dobrými mravmi a v prípade, že sú zmluvné podmienky neprijateľné, zabezpečiť rýchlu a účinnú ochranu spotrebiteľa. Odkázala tiež na nález ÚS SR sp. zn. III.ÚS 107/2007 pojednávajúci o princípe právnej istoty.

Ďalšiu časť odvolania žalovaná nadpísala ako „skutkové okolnosti“. Podľa odvolateľky súd nesprávne poučil žalovanú ako spotrebiteľa v konaní so slabšou stranou podľa CSP, neprihliadol na jej právo na súdnu ochranu, čím s odkazom na ust. § 290 a nasl. CSP neprihliadol na jej súdnu ochranu. Zároveň dala do pozornosti § 52, § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Odvolateľka vzniesla námietku premlčania s tým, že nárok v súdnom konaní v dvojročnej subjektívnej, ani v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe, žalobca neuplatnil, keďže poslednú splátku poukázala žalobcovi 26.2.2016 a žaloba bola podaná 2.9.2020. Ako dôkaz označila výzvu k úhrade dlžnej čiastky zo dňa 30.10.2017. Podľa odvolateľky sa súd nevysporiadal s nezrovnalosťami pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy, kedy žalobca použil pri uzatváraní nekalé obchodné praktiky, keď nepostupoval s náležitou starostlivosťou a poskytol úver žalovanej vo výške 7.000,- Eur, aj keď tá nemala dostatočnú bonitu. Žalobca v čase uzavretia zmluvy uvádza mesačný príjem žalovanej 1.586,- Eur, pričom podľa daňového priznania bol jej príjem vo výške 1.290,- Eur za celý rok 2013. Ako dôkaz označila daňové

priznanie za rok 2013 a výkaz ziskov a strát za rok 2013. Odvolateľka tiež namietala, že splátka úveru nie je v zmluve rozdelená na úrok a istinu podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., z čoho vyplýva, že úver je bezúročný a bez poplatkov. RPMN v zmluve vyčíslená na 26%, je v rozpore so zák. č. 129/2010 Zb. o spotrebiteľských úveroch, správna výška je 25,42%. Žiadala, aby výška RPMN bola prepočítaná súdom, keďže žalobca nespresnil, akým výpočtom prišiel k hodnote 26%. Odvolateľka tiež namietala, že RPMN nie je v zmluve jednoznačne uvedená, keď je uvedená viackrát s rôznymi hodnotami, čo takisto spôsobuje bezúročnosť zmluvy. Odplata za poskytnutie úveru podľa odvolateľky prevyšuje najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať podľa § 53 ods. 6 OZ a je dohodnutá v rozpore s dobrými mravmi s podozrením naplnenia skutkovej podstaty trestného činu úžery. Odvolateľka tiež namietala, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), i), j), k), o), p), s), u), v), w), y) zák. č. 129/2010 Zb. Napokon všeobecne bez konkretizácie namietala, že zmluva o splátkovo úvere nie je podpísaná oprávnenou osobou konať v mene žalobcu podľa obchodného registra. Následne poukázala na ust. § 39 OZ. Pokračovala, že súd z úradnej povinnosti neskúmal vyššie uvedené skutočnosti, neprihliadol na príslušnú judikatúru SD EÚ a súdov SR s poukazom na rozsudok vo veci Rampion a Godárd C-420/05, v ktorom súd vyslovil, že spotrebiteľ nemá prostriedky na právne zastúpenie, preto má úlohu právneho zástupcu suplovať sám súd. Zdôraznila, že súd je povinný ex offa určiť platnosť zmluvy alebo neplatnosť zmluvy, čo nespravil. Následne poukázala na príslušné právne predpisy: Smernicu Rady 93/13/EHS, Únijné právo, Ústavu SR, Občiansky zákonník § 52, § 53, § 54 a Zákon o ochrane spotrebiteľa. Do pozornosti súdu dala rozsudky Okresný súd Prievidza sp. zn. 9C/69/2014, Okresný súd Nitra sp. zn. 16C/8/2011, Okresný súd Kubín sp. zn. 6C/66/2013, Krajský súd Prešov sp. zn. 3Co/48/2013, Krajský súd Trenčín 17Co/617/2014. V závere odvolania zdôraznila nález ÚS SR sp. zn. III.ÚS 107/07 uvádzajúci, že k znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty, ktorého komponentom je predvídateľnosť práva, pričom súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď.

Žalobca odvolanie nepodal. K doručenému odvolaniu žalovanej predložil písomné vyjadrenie, v ktorom upozornil na to, že žalovaná poukazuje na nedostatky úverovej zmluvy, ktorá nie je predmetom konania, nakoľko záväzok, ktorý je predmetom konania, je dohoda o uznaní dlhu. Prvostupňový súd postupoval v súlade so zákonnými ustanoveniami a uznal záväzok uznania dlhu, čím čiastočne vyhovel žalobcovi. Na základe toho sa žalobca nestotožňuje s argumentami v odvolaní a s vyhovujúcou časťou rozhodnutia v prospech žalobcu súhlasí.

Po doručení predmetného vyjadrenia žalobcu žalovaná predložila repliku, v ktorej uviedla, že sám žalobca uznáva a taktiež aj prvostupňový súd, že predmetom konania je dohoda o uznaní dlhu, v predžalobnej výzve ju žalobca vyzval zaplatiť sumu 8.356,93 Eur, o dva mesiace na to ju žaluje o 12.877,54 Eur. Žalobca neustále používa nekalé obchodné praktiky, preto žiada súd, aby vyzval žalobcu ako prišiel k sume 12.877,54 Eur. Žalobcovi dala na vedomie, aby si opäť preštudoval dohodu o uznaní dlhu. Žalobca svoju vinu úžery priznal, o čom svedčí dohoda o uznaní dlhu. Žiada súd o znovu prešetrenie, pretože v upomínacom konaní jej bolo odopreté ústavné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom a súd rozhodoval v jej neprítomnosti v rozpore s čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Preto naďalej žiada nariadiť pojednávanie pre spravodlivé rozhodnutia a navrátenie jej zákonných práv.

Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), vo vyhovujúcej časti výroku I. oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a), b), d), f), g), h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby

zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je nevyhnutné čiastočne odmietnuť (§ 386 písm. b) CSP) a sčasti je dôvodné, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti výroku I. zrušiť a vec v zrušenom rozsahu vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP).

Z napadnutého rozsudku vyplýva, že vo výroku I. súd žalobe čiastočne vyhovel, keď žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8.296,93 Eur s príslušenstvom a vo zvyšku (do žalovanej sumy 12.877,54 Eur s príslušenstvom) žalobu vo výroku II. zamietol. Z uvedeného teda plynie, že v zamietajúcom výroku II. bolo rozhodnuté v neprospech žalobcu, keď jeho žalobe v tejto časti nebolo vyhovené a naopak v prospech žalovanej, keď žaloba v tejto časti bola voči nej zamietnutá.

V zmysle § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 386 písm. b) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Keďže žalovaná podľa obsahu podaného odvolania odvolaním napadla celý rozsudok prvoinštančného súdu včítane zamietajúceho výroku II. a to napriek tomu, že v tejto časti bol rozsudok vydaný v jej prospech, v dôsledku čoho v zmysle citovaného § 359 CSP nemala subjektívne právo na podanie odvolania, bolo nevyhnutným, aby odvolací súd s použitím citovaného § 386 písm. b) CSP odvolanie žalovanej v časti smerujúcej proti zamietajúcejmu výroku II., ako podané neoprávnenou osobou, odmietol (výrok I.).

Predmetom odvolacieho konania, ktorý je vymedzený odvolacími dôvodmi uplatnenými odvolateľkou, bolo posúdiť existenciu väd konania, nesprávne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie v kontexte obsahu podaného odvolania popísaného vyššie.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podľa žaloby domáhal od žalovanej zaplata 12.877,54 Eur s príslušenstvom z titulu pripojenej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 4406013563 zo dňa 5.6.2014 s tým, že žalovaná sa dostala do omeškania s plnením zmluvných povinností, žalovanú časť dlžnej sumy nezaplatila, na výzvu k splateniu zostatku úveru a na predžalobnú výzvu nereagovala. Vychádzajúc zo žaloby žalobca predmetný nárok uplatňoval z titulu označenej spotrebiteľskej zmluvy. V žalobe sa ani len neuvádza, že by medzi stranami bola uzavretá dohoda o urovaní, ani nebola pripojená ako dôkaz. Až na výzvu prvoinštančného súdu v priebehu konania zo dňa 23.4.2021 (č. I. 55) v podaní na č.l. 56 žalobca uviedol, že dňa 14.8.2015 so žalovanou uzavrel dohodu o urovaní, v ktorej žalovaná písomne uznala svoj záväzok, čo do právneho dôvodu a výšky 8.706,93 Eur, pričom predmetom dohody bol aj záväzok žalovanej uhradiť žalobcovi uznaný dlh v dohodnutých mesačných splátkach, z ktorých napokon uhradila 350,- Eur. Predmetné podanie žalobcu neobsahuje žiadnu zmenu žaloby. K podaniu je pripojená Dohoda o urovaní uzavretá medzi stranami dňa 14.8.2015.

V zmysle § 39 CSP žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

Podľa § 140 CSP zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo uplatňuje iné právo (ods. 1). Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe (ods. 2).

Podľa § 142 ods. 1 CSP o prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, v ktorom bola zmena navrhnutá alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne potom ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania.

V zmysle § 216 CSP súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu (ods. 1). Podľa ods. 2 tohto ustanovenia súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac než čoho sa strany domáhajú, iba vtedy, ak určitý spôsob vyporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

Z citovaného ustanovenia, v ktorom je zakotvený dispozičný princíp vyplýva, že žalobca v žalobnom návrhu vymedzuje predmet konania po skutkovej a právnej stránke a týmto jeho vymedzením je súd v zásade viazaný. Z viazanosti súdu petitom vyplýva, že súd nemôže prekročiť návrh žalobcu a prisúdiť mu viac, ako sa domáha. Napriek tomu, že znenie zákona to výslovne neuvádza, je nepochybné, že zásada viazanosti súdu petitom vyžaduje i to, aby súd neprisúdil iné plnenie ako ktorého sa žalobca domáha. Zmenou žaloby, okrem rozšírenia uplatneného práva alebo uplatnenia iného práva, je aj podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností uvedených v žalobe, teda ak žalobca opiera svoj nárok o nové skutočnosti, ktoré sú rozhodné pre uplatnený nárok, pričom nedochádza k zmene žalobného petitu. Súd musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než aký bol vymedzený v žalobnom návrhu. Nie je ale porušením zásady viazanosti súdu petitom, ak súd inak právne kvalifikuje skutok, ktorý bol predmetom konania, keďže právna kvalifikácia je vždy vecou súdu v zmysle zásady iura novit curia. Rovnako nie je porušením ne ultra petitum, ak súd iba formulačne upraví petit žaloby vo výrokovej časti rozhodnutia, keď návrhu žalobcu vyhovie.

V danom prípade žalobca svoju žalobu nezmenil tým, že by zmenil alebo doplnil rozhodujúce skutočnosti tvrdené v žalobe, teda, že uplatnený nárok nevyvodzuje zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako bolo uvedené v žalobe, ale že svoj nárok opiera o dohodu o urovnaní (na základe, ktorej by v zmysle § 585 OZ doterajší záväzok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy zanikol a bol by nahradeným záväzkom, ktorý vyplýva z dohody o urovnaní), pričom za zmenu žaloby nemožno považovať púhe doručenie súdu na jeho výslovnú žiadosť kópie z predmetnej dohody o urovnaní. Navzdory tomu prvoinštančný súd uplatnený nárok neposudzoval ako nárok vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ale výlučne ako nárok, ktorý mal svoj pôvod v predmetnej dohode o urovnaní, a to napriek tomu, že k účinnej zmene žaloby, v podobe podstatnej zmeny alebo doplnenia rozhodujúcich skutočností, zo strany žalobcu nedošlo a ani súd potrebným uznesením v zmysle citovaných ustanovení takúto zmenu žaloby nepripustil. V zmysle citovaného § 216 CSP súd je bezpodmienečne viazaný žalobným návrhom žalobcu (s výnimkou podľa ods. 2 na daný prípad sa nevzťahujúcou) a musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než ako bol vymedzený v žalobnom návrhu. Nadväzne, keďže v dôsledku toho prvoinštančný súd nezohľadnil, že sa jedná o spotrebiteľský spor v zmysle § 290 a nasl. CSP, ani nesplnil komplexnú poučovaciu povinnosť vo vzťahu k žalovanej spotrebiteľke v zmysle § 292 CSP, ako to namietala v odvolaní. Preto ak prvoinštančný súd bez toho, aby účinne došlo k zmene žaloby a k vydaniu uznesenia o jej pripustení, priznal žalobcovi plnenie na základe iného skutkového stavu ako toho, ktorý tvrdil žalobca v žalobe, teda na základe uzavretia dohody o urovnaní, namiesto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, prekročil návrh a porušil dispozičný princíp, čím porušil zásadu ne ultra petitum, čím sa dopustil vady konania zakladajúcej odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) a d) CSP.

Keďže potom s poukazom na vyššie uvedené prvoinštančný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom vzhľadom na charakter porušenia tento nedostatok nemožno napraviť až v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd s použitím ust. § 289 ods. 1 písm. b) CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. ako i v závislom výroku III. o náhrade trov konania zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (výrok II.).

Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude pri viazanosti žalobným návrhom žalobcu vychádzať z obsahu žaloby, ktorá nebola v priebehu konania zmenená a uplatňuje sa ňou žalovaný nárok z titulu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vec pritom bude potrebné prejednať ako spotrebiteľský spor

v zmysle § 290 a nasl. CSP a zohľadniť pritom všetky náležité normy upravujúce ochranu spotrebiteľa (najmä ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy), pričom bude povinný vysporiadať sa so všetkými námietkami žalovanej spotrebiteľky. Za súčasného stavu, v prípade ak súd dospeje k záveru, že bola platne uzavretá dohoda o urovaní, na základe ktorej záväzok z pôvodnej spotrebiteľskej zmluvy zanikol, by bolo potrebné, vychádzajúc z aktuálneho obsahu žaloby, ktorá sa opiera výlučne o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, žalobu zamietnuť. Predtým bude ale nevyhnutné ako predbežnú otázku ex offio komplexne posúdiť príp. absolútnu neplatnosť predmetnej dohody o urovaní, i vzhľadom na jej určitosť (v zmysle § 37 ods. 1 OZ s prihliadnutím na znenie § 585 ods. 1 OZ, aj s poukazom na závery NS ČR pod sp. zn. 33Cdo/327/2012). Skutočnosť, že žalovaná nepoprela uzavretie danej dohody, nezakladá nespornosť jej platnosti v zmysle § 151 ods. 1 CSP, otázka platnosti zmluvy ani nie je skutkové, ale právne tvrdenie. V novom rozhodnutí prvoinštančný súd rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 296 ods. 3 CSP).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).